

**ХОРАЗМ ВИЛОЯТИ ХАРБИЙ ХИЗМАТГА ЧАҚИРИЛУВЧИЛАРИНИНГ
ЖИСМОНИЙ ХОЛАТИ ТЎҒРИСИДА.**

Б.С.Юлдашев¹, Р.Х.Каримов², Ж.Қ.Машарипов³.

Хоразм вилоят Маъмун университети¹.

Тошкент тиббиёт академияси Урганч филиали².

РШТЁИАМ Хоразм филиали³.

Мавзунинг долзарблиги. Харбий хизматга чақирилиш ва хизмат қилиш қобилятини белгиловчи асосий омил харбий хизматга чақирилувчининг соғлиғи ҳисобланади. Маълумотларга кўра Волгоград вилоятида мактаб ёшидаги болаларнинг 53 фоизининг яъни 345000 нафарининг соғлиғи ёмон.

Йигитларнинг қуролли кучлар қисмларида хизмат қилишга тайёргарлиги тобора пасайиб бормоқда. Агар 80 - йилларда йигирма йигитдан бири харбий хизматга яроқсиз ва чекланган деб тан олинган бўлса, 90-йилларда-бешдан бири [Чичерин Л. Р., Дцчук В. N., 2005]. Ҳозирда саломатлик кўрсаткичлари пастлиги сабабли чақирувдан озод қилинган йигитларнинг улуши аллақачон 30-35% ни ташкил қилади. Йигитларнинг учдан икки қисми харбий хизматда қандайдир чекловларга эга.

Шу муносаб билан Хоразм вилояти харбий хизматга чақирилувчилари орасида саломатлик ҳолатини ўрганиш қизиқиш уйғотади.

Илмий ишнинг мақсади. Харбий чақирув ёшидаги йигитларнинг жисмоний ривожланишидаги морфологик ва функционал хусусиятларни ўрганиш.

Материаллар ва усуллар. Урганч шаҳридан 2020-2022 йилларда харбий хизматга чақириш бўйича тиббий комиссияга жалб қилинган 381 нафар ёшларнинг маълумотлари уларнинг тиббий карталарини таҳлил қилиш орқали ўрганилди.

Олинган натижалар. Текширувга жалб қилинган йигитлар 2002- 2004 - йиллар оралиғида туғилган ёшлар бўлиб, 80% текширувга қадар амалий соғлом деб қабул қилинган ёшлар бўлган. Текширув жараёнида 381 нафар ёшлардан 133 нафарида , яъни 34,9 % да харбий хизматга яроқлилик бўйича чеклов аниқланди.

Аниқланган чекловларнинг ярмидан кўпроғи 195 нафарида яъни 51,2 % да ички аъзолар касалликлари билан боғлиқ бўлган сурункали соматик касалликлар аниқланган бўлса, 71 нафарида (18,6%) турли хилдаги хирургик касалликлар, 56 (14,7%) нафарида кўз касалликлари , 17 нафарида (4,5 %) тана массасининг етишмовчилиги, 11 нафарида (3%) таянч -ҳаракат тизими

FAN, TA'LIM, TEXNOLOGIYA VA ISHLAB CHIQARISH INTEGRATSIYASI ASOSIDA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI VOLUME-2, ISSUE-2

касалликлари , қон айланишининг бузилиши касалликлари 11 нафарида (3 %), 9 нафарида асаб тизими касалликлари (2,4%), яна 9 нафарида нафас тизими касалликлари (2,4%), 2 нафарида эса психосоматик бузилишлар аниқланди (0,5%).

Хулоса ўрнида шуни айтиш мумкинки харбий чақириқ ёшидаги ўсмирларнинг жисмоний жихатдан ривожланиши анча орқада бўлиб , мактабларда уларни жисмоний жихатдан камол топтириш бўйича етарли ишларни амалга оширишни талаб қилинади, бу ўз навбатида юртимиз муҳофаа тизимини ривожлантириш учун қўшилган самарали хисса бўлади.
